

Stockholms
stad

Bedömning av träd längs Strömsätravägen, Sätra

December 2024

2024

OM RAPPORTEN:

Titel: Bedömning av träd längs Strömsåtravägen, Såtra – inför anläggande av skyfallsyta

Datum: 2025-01-03

Rapporten bör citeras enligt följande: Björklund, M. (2024). *Bedömning av träd längs Strömsåtravägen, Såtra*. Calluna AB.

Foton i rapporten: © Calluna AB där inget annat anges.

OM UPPDRAGET:

På uppdrag av: Stockholms stad

Uppdragsgivarens kontaktperson: Angelica Sjödin

Utfört av: Calluna AB (organisationsnummer: 556575–0675)
Adress huvudkontor: Linköpings slott, 582 28 Linköping
Hemsida: www.calluna.se
Telefon (växel): +46 13-12 25 75

Projektleddare: Mova Hebert (Calluna AB)

Rapportförfattare: Marie Björklund (Calluna AB)

Kartproduktion: Torge Gerwin (Calluna AB)

Kvalitetssäkring: Mova Hebert (Calluna AB)

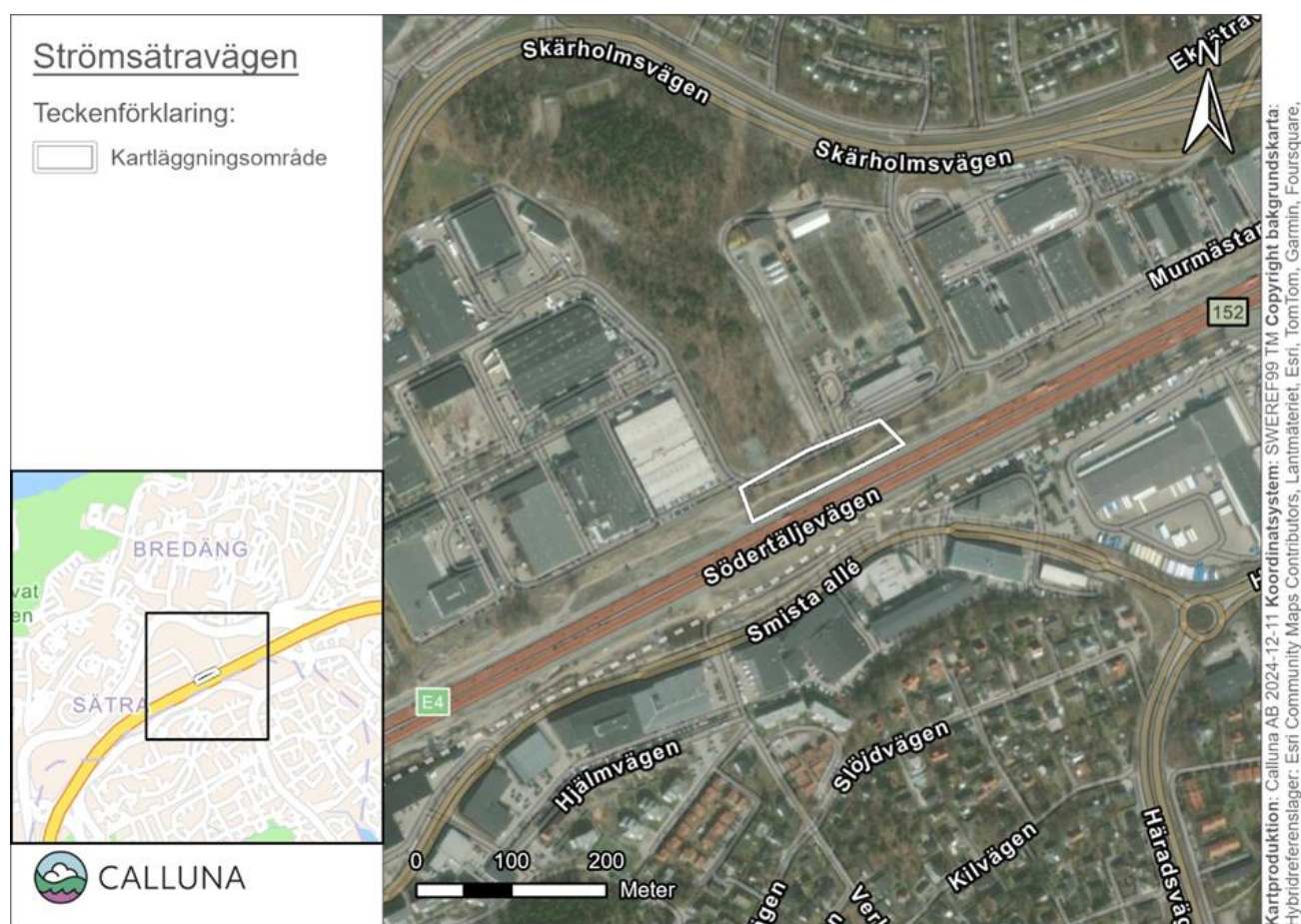
Callunas interna projektkod: MHT0350b

Innehåll

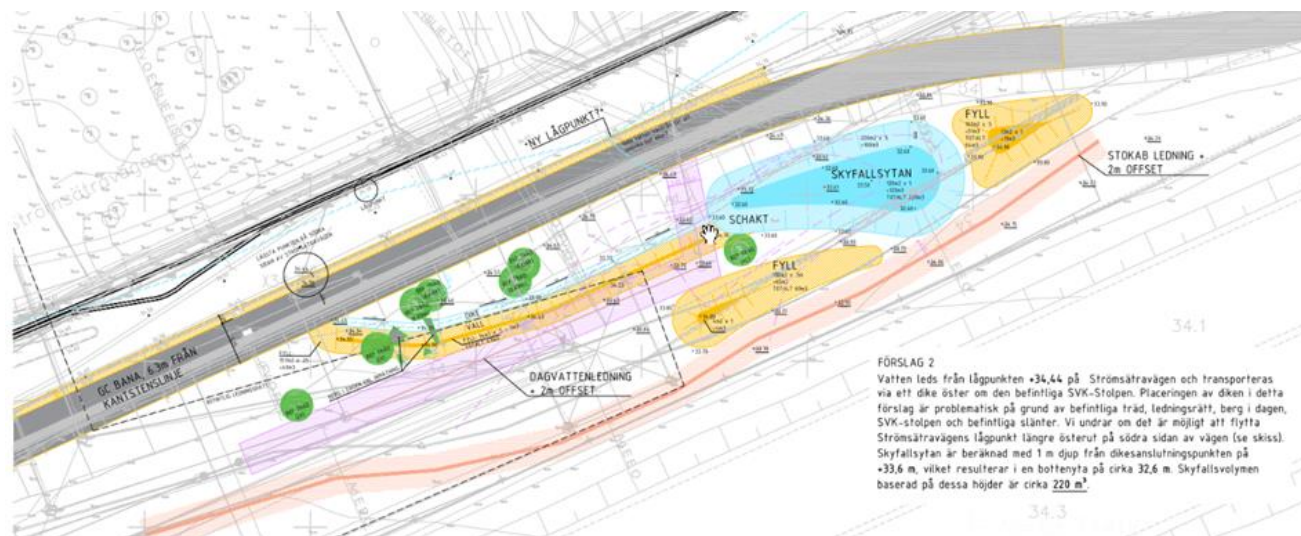
Bakgrund	4
Genomförande	5
Resultat	5
Trädbeståndet.....	5
Komplettering för allmän platsmark (allmän bedömning av livsmiljö).....	5
Bedömningar	8
Referenser	10

Exploateringskontoret, Stockholms stad, planerar att anlägga en skyfallsyta med torrdamm och dike längs Strömsätravägen i Sättra. Platsen ligger alldeles söder om ett område som tidigare har utretts med avseende på naturvärden inför att ett nytt ställverk ska anläggas. Den här utredningen kan ses som ett komplement till tidigare utredningar för ställverket då områdena gränsar till varandra, endast åtskilda av Strömsätravägen.

Det nu aktuella området ligger mellan Strömsåtravägen och E4:an, se figur 1, och utgörs i nuläget mest av ruderatmark med nyschaktad jord. Det går ledningar över området och det står ledningsstolpar här. I området växer åtta träd. Den här utredningen syftar i första hand till att utreda de här trädens naturvärden och bedöma hur de kan komma att påverkas av planerade åtgärder. I samband med fältbesök i november gjordes även en allmän bedömning av övriga livsmiljöer.

Figur 1. Översiktskarta.

Figur 2. Skiss över åtgärder. I nuläget planeras att anlägga skyfallsåtgärder med torrdamm och dike.

Genomförande

Den 28 november 2024 besiktades träden i fält. Stamomkretsen mättes och krondiameter uppskattades på alla träd utom björkarna. Träden besiktades med avseende på förekomst av hål, grov bark med mera.

Området inventerades också i syfte att kartlägga allmänna livsmiljöer vid samma fältbesök.

Resultat

Trädbeståndet

Resultaten av fältbesiktningen redovisas i tabell 1 och i figur 3. Alla träd var stående och levande så det redovisas inte i någon separat kolumn. Totalt inventerades åtta träd. Två av dem var ekar, fem vårtbjörkar och en klibbal. Fyra av träden överstiger gränsen för grovt träd. Ett av träden hade flera hål och kvalificerar in som hålträd. Två av träden hade grov bark. Totalt är tre bedömda som naturvärdesträd och ett som särskilt skyddsvärt träd.

Komplettering för allmän platsmark (allmän bedömning av livsmiljö)

Vid fältbesöket avgränsades inga tillkommande NVI-objekt. Marken var till största del nyschaktad med bar jord och inslag av ruderväxter. Stort inslag av den lättspridda arten kirskaal och korsört. Inga invasiva arter noterades på den öppna marken vid översiktligt eftersök. Längs vägen (Strömsåtravägen) står ett buskage med ett fruktbärande äppelträd och fläder. Längst i öster finns ett område där det växer tätt med vass med inslag av den potentiellt invasiva trädgårdsväxten spirea.

Vid fältbesöket noterades inga vattensamlingar som skulle kunna vara potentiella lekvatten för groddjur.

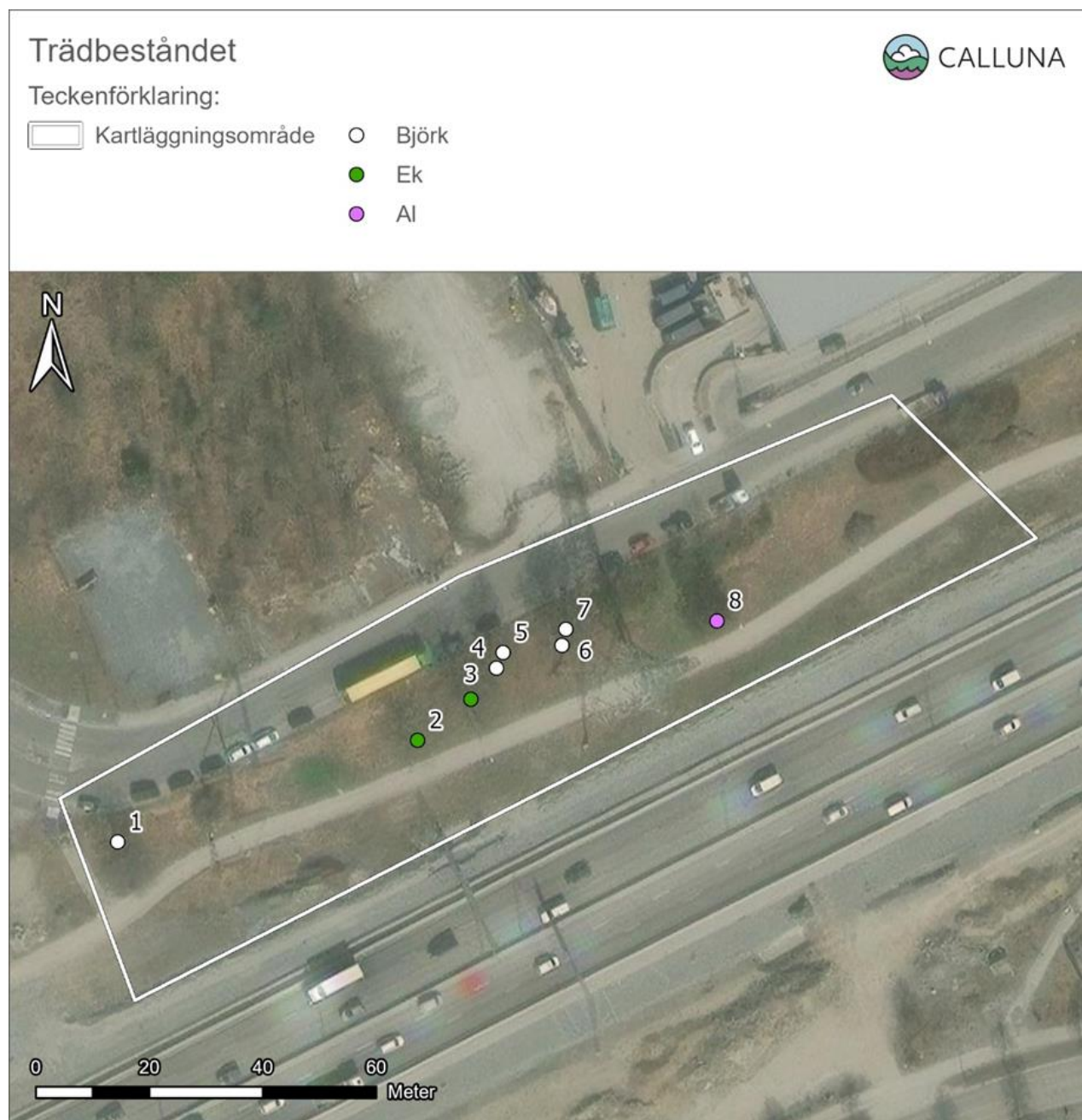
Tabell 1. Översikt resultat av inventering och bedömning av träd numrerade från väster till öster. Alla är stående levande träd med mer än 50 % frisk/vital krona.

ID och art	Stam- omkret s/ diamet er (cm)	Hålträd	Övrigt	Bedömning naturvärde	Bedömning påverkan	Behov hänsyn
1 - Vårtbjörk	153/49	Ja. Flera hål.	Ganska grovt träd. Trädet är inte med i underlaget Calluna fått med inmätta träd. Runt trädet var det utfyllt med jord nyligen. Trädet stod i en schaktgrop, se figur 1.	Grovt hålträd. Särskilt skyddsvärt träd*		Ev. kontrollera om belastning på rötterna är okej med tanke på att schakt har skett i området.
2 - Ek	160/51	Nej	Krondiameter uppskattat till cirka 10 meter	Grovt träd** Naturvärdest räd.	Rötterna bedöms gå så pass långt ut att de kan påverkas vid grävningsar beten	Skydda rötterna vid grävning
3 - Ek	183/58	Nej	Krondiameter uppskattat till cirka 15 meter	Grovt träd** Naturvärdest räd.		Skydda trädet. Skydda rötterna vid grävning
4 – Vårtbjörk	80/25	Nej	Smal krona			
5 – Vårtbjörk	127/40	Nej	Grov bark, framför allt i stammens nederdel			
6 – Vårtbjörk	100/32	Nej				
7 – Vårtbjörk	133/42	Nej				
8 – Klibbal	173/55	Nej	Grovt träd, grov bark. Krondiameter uppskattad till cirka 10 meter	Grovt träd*** Naturvärdest räd.		

*Naturvårdsverket 2012

**Stockholms stad Ekdatabas 2017

***SIS standard för NVI 2023.

Figur 3. Numrering av träden i tabell 1.

Bedömningar

I ett landskapsperspektiv ligger det här området i södra kanten av ett område i habitatnätverk för ädellövträd. Alldeles norr om Strömsätravägen ligger ett objekt som har avgränsats i analysen. Söderut är det ett större glapp till ytterligare ädellövsmiljöer kring Segeltorp. Analysen visar att de aktuella ekarna i den här utredningen bör sparas även ur ett landskapsperspektiv. I och med att träd norr om Strömsätravägen kommer att avverkas i samband med att ett ställverk anläggs kommer ekarna längs Strömsätravägen bli mer isolerade.

Calluna bedömer att ansträngningar bör göras för att skydda några av träden, det gäller i första hand de två ekarna (träd id 2 och 3), björken längst i väster (träd id 1) samt alen (träd id 8).

Inom området kommer dike med lågpunkt att anläggas (figur 2). För att stabilisera och göra skötsel av marken möjlig kommer en slänt att skapas mellan Strömsätravägen och diket och för att begränsa diket söder ut. Slänten på södra sidan riskerar att påverka eken med id 3. Här behövs eventuellt anpassningar göras.

Förslag på anpassningar är att göra slänten brantare för att inte påverka stam och träd. En brantare lutning behöver i så fall stämmas av så att driften fungerar. Plantering av låga buskar kan vara ett alternativ till gräsyta, så att inte gräsklippning eller långgrässkötsel behövs.

Att använda ett lättare material kan också vara ett sätt att minska påverkan på trädet genom att belastningen på rötterna blir mindre. Om åtgärder runt trädet vidtas kan beskärning av kronan ske i förebyggande syfte för att minska risken för att delar av kronan påverkas av minskad vattenförsörjning om rotsystemet påverkas negativt. Detaljerna kring anpassningar för att skydda eken (id 3) föreslås stämmas av med arborist.

Callunas bedömning är att det är långt mellan luftledningarna och trädkronorna varför träden bör kunna stå kvar utan åtgärder i samband med att arbete med ledningsdragningar sker. Om det skulle behövas kan viss beskärning göras i någon trädkrona utan att påverka värdena.

De fyra björkarna närmast Strömsätravägen bedöms inte vara skyddsvärda och eventuell påverkan får endast liten konsekvens.

Mer detaljerad bedömning av påverkan kan göras först efter att projekteringen är klar.

Figur 4. En björk (träd id 1) med flera håligheter står i en grop med fyllnadsmassor i områdets västra ände.

Figur 5. En av ekarna (träd id 3) är vidkronig.

Referenser

Naturvårdsverket (2012): Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd - Mål och åtgärder 2012-2016 (Rapport 6946, Naturvårdsverket 2012)

Widenfalk, L., Sandberg, L., Axelson, T., Hammarström, A., Jakobsson, M. och Widenfalk, O. (2018). Stockholms Stads Ekdatabas: Uppdatering och komplettering. Stockholms stad.

SIS (2023). SS 199000:2023, Naturvärdesinventering (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald – Krav och riktlinjer. Utvecklad av SIS-teknisk kommitté Naturvärdesinventering.

